

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.I.20.637/2019/6.

A tanács tagjai: . Mocsár Attila Zsolt a tanács elnöke
Dr. Szabolcsi-Varga Krisztina előadó bíró
Dr. Harter Mária bíró

A felperesek: I.rendű felperes neve
I.rendű felperes neve
(felperesek címe)

A felperesek jogi képviselője:
Ügyvédi Iroda
(ügyvédi iroda címe;
ügyintéző: dr. Czingula Katalin ügyvéd)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője:
Ügyvédi Iroda
(ügyvédi iroda címe,
ügyintéző: dr. Mészáros Győző ügyvéd)

A per tárgya: végrehajtás megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:
a felperesek

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:
Szolnoki Törvényszék
4.Pf.21.377/2017/7.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:
Szolnoki Járásbíróság
12.P.21.920/2016/30.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - külön felhívásra - 700.000 (hétszázezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

A feljegyzett 2.800.000 (kétmillió-nyolcszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes a 2007. december 19-én a felperesekkel megkötött CHF alapú, szabad felhasználási célú kölcsönszerződés alapján vállalta 105.869 CHF összegű kölcsön folyósítását, a felperesek pedig a kölcsön és járulékai 180 hónap futamidő alatt történő törlesztését vállalták. A felek a kölcsön folyósításának módjaként a felperesek alperesnél vezetett forint bankszámlájára/deviza számlájára való egyösszegű átvezetést határozták meg, amelyre a folyósítási feltételek teljesítését követő 8 munkanapon belül kerülhetett sor. A kölcsön teljes hiteldíj mutatóját (THM) 7,3 %-ban határozták meg, és rögzítették azt is, hogy a kölcsön éves kamatlába a folyósítás időpontjában a hirdetményben megállapított érték, amelyet a szerződéskötés napjára vonatkozóan tájékoztató jelleggel 6,49 %-ban jelölt meg az alperes. A 96 havi türelmi idő alatt a törlesztés (kamat) havonta fizetendő összegét 583,55 CHF-ben, a türelmi idő leteltét követően a törlesztő részlet (tőke+kamat) havonta fizetendő együttes összegét 1.052,02 CHF-ben határozták meg azzal, hogy az a kamatperióduson belül változatlan. A felperesek a szerződésben elismerték: megértették az alperes tájékoztatását, amely szerint az árfolyam jelentős változása esetén jelentős árfolyamkockázatuk keletkezhet, a kölcsönt azonban ennek tudatában is igénybe kívánják venni.

A szerződéskötés előzményeként a felperesek 2007. november 26-án külön okiratban foglaltan nyilatkoztak arról, hogy a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól szóló tájékoztatást az alperestől megkapták. A tájékoztatás - továbbiak mellett - kitért arra, hogy a választott deviza piacának kockázatait a felperesek viselik. A deviza árfolyama a napi piaci mozgások hatására változhat, egy esetleges kedvezőtlen árfolyamalakulás előre nem látható, ki nem számítható többletköltséget okozhat.

Az alperes közjegyzői okirat formájában 2011. június 23-án - a fizetési kötelezettség elmulasztása miatt - a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, majd kérelmére végrehajtási záradék útján 2015. július 13-án a közjegyző végrehajtást rendelt el a felperesekkel szemben.

Az alperes 2015. április 10-én a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 törvény) és a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) szerinti elszámolási kötelezettségének a felperesek irányába eleget tett, azzal, hogy az elszámolás a tisztességes kamatmértéket 6,48 %-ban tüntette fel.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek keresetükben a Pp. 369. § a) pontjára figyelemmel az ellenük folyó végrehajtás megszüntetését kérték, elsődlegesen arra alapítottnak, hogy lényeges szerződési tartalomra vonatkozó megállapodás hiányában a kölcsönszerződés nem jött létre, ha mégis létrejött, az a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjaiba ütközése miatt semmis. Állították, hogy az alperestől az árfolyamkockázatról nem kaptak megfelelő tájékoztatást. Hivatkoztak továbbá a szerződés több pontjának tisztességtelenségére is, valamint arra, hogy az 1/2016. PJE jogegységi határozat a régi Hpt.-vel ellentétes megállapításokat tett, ezért nem alkalmazható.
- [3] Az alperes a kereset elutasítására irányuló érdemi ellenkérelmében azzal védekezett, hogy a létrejött kölcsönszerződés a felperesek által megjelölt okokból nem érvénytelen.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.
A felperesek fellebbezését elbíráló másodfokú bíróság - kijavított - ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
A bíróságok döntésüket azzal indokolták, hogy a kölcsönszerződés a felek között létrejött, mivel valamennyi lényeges feltételben megállapodtak. A 6/2013., az 1/2016. PJE jogegységi határozatok iránymutatását is figyelembe véve a szerződés tárgyát és a törlesztő részlet mértékét is kellően

meghatározták: az alperes 105.869 CHF kölcsön folyósítását vállalta, a felpereseknek pedig a törlesztést devizában kellett teljesíteniük, azzal, hogy a forintban való teljesítés esetére szólóan a megállapodás megjelölte az átszámítás módját is. A régi Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontját illetően arra a következtetésre jutottak, hogy a törvényi előírásoknak a THM feltüntetése megfelel, ugyanakkor nincs előírás arra, hogy magát a számítást is tartalmaznia kell a szerződésnek, azt pedig, hogy a számítás hibás, a felperesek más eljárás keretében vitathatták volna. A régi Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti semmisséget is csak a kamat feltüntetésének hiánya alapozhatja meg, az adott szerződésben viszont a kamatot feltüntették. A felülvizsgált elszámolás miatt az ott figyelembe vett ügyleti kamatláb nem vitatható, a kamatot érintően további érvénytelenségre hivatkozni nem lehet. A felek meghatározták a törlesztő részlet mértékét devizában, az átváltási árfolyamot, a részletek számát és esedékességét, amire tekintettel a szerződés a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján sem érvénytelen.

Az árfolyamkockázat viselése tekintetében az I. rendű felperes csak állította, de nem bizonyította, hogy a kapott tájékoztatás szerint „az árfolyamváltozás maximum 5 % lehet”. A külön nyilatkozat és a szerződés ún. CHF kauzulája alapján megállapítható, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatás mindenben megfelelt a régi Hpt. 203. § (6) bekezdésében foglaltaknak, valamint a Tanácsnak a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13 EKG irányelve (1993. április 5.) (irányelv) 4. cikk (2) bekezdésének is. Az eljáró bíróságok nem fogadták el a felpereseknek az egyes kikötések tisztességtelenségével kapcsolatos álláspontját sem. Hangsúlyozták továbbá, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 24. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a Kúria által hozott jogegységi határozat a bíróságokra kötelező, a törvényi előírástól eltérni nem lehet.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [5] A jogerős ítélet ellen - hatályon kívül helyezése, elsődlegesen az eljáró bíróságok új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása, másodlagosan a keresetüknek helyt adó döntés meghozatala iránt - a felperesek terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Azzal érveltek, hogy a kölcsönszerződés a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján - figyelemmel a régi Ptk. 523. § (1) bekezdésében írtakra is - semmis, mert a kölcsön összegét ellentmondásosan és valótlannul tartalmazza, az alperes ugyanis nem CHF-et, hanem forintot folyósított, amelynek összegét a szerződés nem határozta meg. A szerződés lényeges feltételeiben nem állapodtak meg, mert a függő hatályú szerződés nem tartalmazta a folyósítás napját, a devizaárfolyam érvényességének napját, így a folyósított összeg sem volt kiszámítható. A régi Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja szerinti semmisség körében utaltak a - szerződéskötéskor hatályos - a betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes hiteldíj mutató számításáról és közzétételéről szóló 41/1997. (III.5.) Kormányrendelet (THM rendelet) 11/B. § (3) bekezdésére hivatkozással arra, hogy a szerződés a törlesztő részletek forintösszegén kívül nem rögzít semmilyen árfolyamot, ezért nem tudható az sem, hogy az alperes a THM számításnál milyen árfolyamot vett figyelembe. A régi Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontját illetően - a Európai Unió Bírósága (EUB) C-118/17. számú döntésének megjelölésével - kifejtették: a kamattal kapcsolatos „problémát” a DH2 törvény nem orvosolta. A régi Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjával - a törlesztő részlet meghatározásával - kapcsolatban úgy nyilatkoztak, hogy a perben előadott álláspontjukat fenntartják.

A devizahitelezésre vonatkozó jogegységi határozatok az EUB kritériumai szerint ellentétesek a hatékony bírói jogvédelem és a tisztességes eljárás elvével, így a másodfokú bíróságnak - az irányelv szabályai teljes érvényesülése érdekében - azokat figyelmen kívül kellett volna hagynia.

A kölcsönszerződés VII. pontjában rögzített és a külön íven megszüvegezett tájékoztatás tisztességtelenségét az eljáró bíróságok nem állapították meg. A régi Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseiben és a 2/2014. PJE jogegységi határozatban előírtakkal szemben az alperes nem tájékoztatta őket azon körülményekről, amelyekről a szerződéskötés időpontjában tudomása volt,

tudomása lehetett volna (C-186/16. számú ügy), illetve az átváltási árfolyam lehetséges változásairól, a kölcsönnel kapcsolatos kockázatokról. Ezért nem tudták értékelni a konstrukció pénzügyi kötelezettségeikre gyakorolt - jelentős - gazdasági következményeit (C-51/17. számú ügy). A kölcsönszerződés létre nem jöttével, a szerződés I.4., VIII.12., VIII.13-15. pontjai tisztességtelenségével kapcsolatosan fenntartották a per során tett előadásukat.

- [6] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [7] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [8] A Pp. 270. § (2) bekezdésében és a 275. § (3) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.
- [9] Az adott esetben a jogerős ítéleti döntés nem jogszabálysértő, a Kúria egyetért annak helytálló indokaival is, azokat megismételni nem kívánja, csupán a felülvizsgálati kérelemben foglalt több irányú érvelés kapcsán mutat rá az alábbiakra:
- [10] A másodfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a kölcsönszerződés CHF-ben egyértelműen tartalmazta a kölcsön összegét (amely a szerződés szerint 105.869 CHF volt), ezért a szerződés érvényes.
- A 6/2013. PJE jogegységi határozat III.1. és III.2. a) pontja értelmében a deviza alapú kölcsön esetén a tartozás devizában van meghatározva, ugyanakkor a hitelező a kölcsönt forintban köteles folyósítani, az adós pedig forintban köteles törleszteni, tehát mind a hitelező, mind az adós a devizában kirótt tartozást forintban rója le. Deviza alapú kölcsönszerződéseknél két tipikus módja van a kölcsönösszeg meghatározásának: vannak olyan deviza alapú kölcsönszerződések, melyek a kölcsönt devizában határozzák meg és a szerződés egyéb rendelkezései nem hagynak kétséget afelől, hogy a devizát a szerződésben meghatározott időpontban, a szerződésben - tipikusan - a kölcsönt nyújtó pénzintézet vételi árfolyamán kell átszámítani forintra. A pénzügyi intézmény ezt az összeget folyósítja, az adósnak pedig - az aktuális árfolyam figyelembevételével - a kölcsön adott devizájának megfelelő összegét és annak járulékait kell visszafizetnie forintban. A másik szokásos meghatározási mód az, hogy a kölcsönt forintban határozzák meg, de a szerződés egyéb rendelkezéseiből egyértelmű, hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra.
- A pénzügyi intézmények által kötött kölcsönszerződések jellemzője, hogy a kölcsönszerződés egyrészt egyedileg megtárgyalt, másrészt egyedileg meg nem tárgyalt részekből áll, továbbá a szerződés részét képezik - a szerződés tételes rendelkezése folytán - az ott megjelölt általános szerződési feltételek (ilyennek minősül a régi Hpt. 203. §-ában meghatározott üzletszabályzat és hirdetmény is). A kölcsönszerződés akkor felel meg a régi Hpt. 213. § (1) bekezdésében felsorolt tartalmi követelményeknek, ha a szerződés, illetve az annak részét képező általános szerződési feltételek együttesen tartalmazzák az ott előírtakat [1/2016. PJE jogegységi határozat III.1.b) pontja].
- A perbeli esetben a szerződő felek a kölcsönt devizában (CHF-ben) határozták meg, és az alperes 2007. október 01-től érvényes hirdetménye 4. oldalának 4. bekezdésében foglaltak szerint a lakossági jelzálogalapú kölcsön ügyleteinél alkalmazott folyósítási árfolyam a folyósítás napján érvényes számlakonverziós deviza vételi árfolyam volt, amelyen a CHF összegű kölcsönt az alperes forintra átszámította és a kölcsön összegét forintban folyósította a felperesek részére. Az alperes hirdetménye az egyedi kölcsönszerződés VIII.14. pontjában foglaltak értelmében az egyedi

szerződés részét képezte, a felperesek ugyanis az egyedi szerződés VIII.13. pontjában kijelentették, hogy az alperes hirdetményének rendelkezéseit megismerték, magukra kötelezőnek fogadták el. Megállapítható tehát, hogy a perbeli kölcsönszerződés nem sérti a régi Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat, mert tartalmazza annak tárgyát CHF-ben, a folyósított forintösszeg pedig a szerződés rendelkezései alapján kiszámítható. Nem érvényességi kelléke a szerződésnek, hogy a kirovó pénznem megjelölése, a kirovó pénznemben meghatározott kölcsön összegének feltüntetése mellett tartalmazza a folyósított kölcsön forint összegét is.

A felek abban állapodtak meg, hogy az alperes a folyósítási feltételek maradéktalan teljesülését követően fogja a kölcsönt folyósítani (szerződés II/1. pontja). A folyósítási feltételek teljesítésére a felperesek vállaltak kötelezettséget, az alperes pedig arra, hogy a folyósítási feltételek teljesítését követően 8 munkanapon belül folyósítja a kölcsönt. A szerződés aláírásakor nem lehetett tudni, hogy a folyósítási feltételek mikor teljesülnek, ezért a folyósítás időpontját dátumszerűen meghatározni nem lehetett.

A kölcsönszerződésben foglaltak megfeleltek a szerződést kötő felek szerződési akaratának, az alperes ugyanis a feltételek teljesülését követően folyósította a kölcsönt, amelynek összegét a felperesek nem vitatták, a devizában történő nyilvántartását elfogadták.

[11] A Kúria egyet ér az eljáró bíróságokkal abban is, hogy a kölcsönszerződés a III. 1. pontjában - a régi Hpt. 212. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - a THM mértékét feltüntette. A szerződés a THM rendelet - deviza alapú szerződésekre irányadó - 11/B. § (1) bekezdés a) pontjában, a felülvizsgálati kérelemben is megjelölt 11/B. § (3) bekezdésében előírtakkal egyezően rögzítette, hogy a THM mértéke forintban teljesített fizetések alapján, a szerződéskötés napján érvényes számlakonverziós devizaárfolyam figyelembevételével került meghatározásra. Alaptalan a felpereseknek az a hivatkozása, hogy a szerződés, a törlesztő részletek átszámítását kivéve, nem tartalmaz semmilyen árfolyamot, a szerződés részét képező hirdetmény ugyanis a 4. oldalán feltüntette nemcsak a törlesztés, hanem a folyósítás esetére irányadó árfolyamot is.

[12] Az alperes a kamatláb százalékos mértékét tájékoztató jelleggel közölte, a fizetendő kamat mértékének a meghatározása azonban nem maradt el, hiszen a felek abban állapodtak meg, hogy a kölcsön éves kamatlába a folyósítás időpontjában a bank hirdetményében rögzített érték (kölcsönszerződés III.3. pontja).

A 6/2013. PJE jogegységi határozat III.2. a) pontjában foglaltak értelmében a deviza alapú kölcsönszerződés nem ütközik a régi Ptk. 523. § (1) bekezdésébe, ha a kölcsönadott devizaösszeg, a folyósított forintösszeg, illetve a visszafizetendő forintban meghatározott törlesztő részletek a szerződés rendelkezései alapján egyértelműen kiszámíthatók. A Kúria már több eseti döntésében kifejtette azt az álláspontját, hogy a kölcsönszerződés fő tárgyai tekintetében tett fenti megállapítások az ügyleti kamat mértékére is irányadók (Pfv.I.21.794/2016/4., Pfv.I.21.573/2016/5., Pfv.I.21.596/2016/4.). Így az ügyleti kamatot meghatározottnak kell tekinteni, ha a szerződés rendelkezése alapján annak mértéke a szerződésben megjelölt későbbi időpontban (a folyósítás időpontjában) a felperesek által elfogadott módon: a kölcsönszerződés III.3. pontjában említett hirdetményben rögzített.

Ezen túlmenően a felülvizsgált elszámolás egyértelműen rögzítette a kölcsönjogviszonyban irányadó tisztességes kamatmértéket, amely azonos a szerződés III.3. pontjában feltüntetett mértékkel (6,49 %). A DH1. törvény 3. és 4. §-a alapján a jogalkotó nemcsak a múlt, hanem a jövőre nézve, a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekre is irányadóan rendezte az alkalmazandó deviza átszámítási árfolyamot, valamint a kamatok, a költségek és díjak mértékét. Mivel pedig ezek meghatározása törvényen alapul, e feltételek szükségképpen tisztességes általános, illetve egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételt jelentenek és szerződéses tartalmat eredményeznek (rég. Ptk. 209. § (6) bekezdés). Ezért e kölcsönszerződések érvényességi

feltételeként megkívánt régi Hpt.-beli rendelkezéseket e jogszabályi rendelkezések tükrében lehet csak értékelni [1/2016. PJE jogegységi határozat III.1.c) pont].

- [13] A felperesek alaptalanul hivatkoztak a törlesztő részlet meghatározatlansága okán a kölcsönszerződés régi Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségére. Körülírta a szerződés a IV.3. és a IV.4. pontjaiban a 96 hónap türelmi idő alatt fizetendő törlesztés és a türelmi idő lejártát követően teljesítendő törlesztő részlet fogalmát, rögzítette devizában a kezdő törlesztés összegét (583,55 CHF), és a 97. hónaptól fizetendő törlesztő részlet összegét (1052,02 CHF), azzal, hogy ez utóbbi meghatározása - a IV.1. pontnak megfelelően - az annuitás módszerével történt. A törlesztés, illetve a törlesztő részlet forintösszege szerződésben való megállapítására nem volt lehetőség, mivel - azon túl, hogy a IV.3. pont szerint a felperesek rendelkezésétől függött, az egyes törlesztő részleteket milyen pénznemben kívánják teljesíteni - az átváltási árfolyam mértéke a különböző esedékességi időpontokban eltérő volt. Az azonban megállapítható, hogy a felperesek törlesztési kötelezettsége teljesítéséhez szükséges - a 6/2013. PJE jogegységi határozat III. pontjában előírt kiszámíthatóság követelményének megfelelő - feltételeket a kölcsönszerződés egyértelműen tartalmazta.
- [14] A Kúria a kölcsönösszeg és a törlesztő részlet mértéke kiszámíthatóságát illetően hangsúlyozza: a kiszámíthatóság követelménye szempontjából nem az az elvárás, hogy a szerződésben közölt adatok alapján a szerződéskötés időpontjában, hanem a szerződéskötéshez képest későbbi időpontban, azaz folyósításkor illetve a törlesztő részlet esedékességekor legyen a kölcsönösszeg és a törlesztő részlet mértéke meghatározható.
- [15] Az árfolyamkockázattal, az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos szerződéses rendelkezésben való megállapodás a kölcsönszerződés létrejöttének nem képezte feltételét. A Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében az eset összes körülményeinek figyelembevételével kell azt ugyanakkor megítélni, hogy a felperesek az árfolyamkockázatról megfelelő tartalmú tájékoztatást kaptak-e, és ennek okán a kikötés tisztességtelensége megállapítható-e.
- A per adataiból megállapíthatóan az alperes tájékoztatta a felpereseket az árfolyamváltozás lehetőségéről, azaz az árfolyamkockázatról és arról, hogy az árfolyamkockázatot ők viselik. Ezt alátámasztja a kölcsönszerződés, az egyoldalú kötelezettségvállalást tartalmazó közjegyzői okirat tartalma, valamint a külön iratba foglalt tájékoztató.
- Az árfolyamkockázatot a felpereseknek tulajdonképpen azért kell viselniük, mert a kölcsönszerződés kirovó pénzneme CHF volt, ugyanakkor a jövedelmük nem CHF-ben keletkezett. Az alperes által adott és a felperesek által az aláírásukkal igazoltan tudomásul vett árfolyamkockázati tájékoztatóban foglaltakból megállapíthatóan a felpereseknek tudomása volt arról, hogy a törlesztés forintban kifejezett összegét az aktuális átváltási árfolyam mértéke határozza meg. Az árfolyam a devizapiaci körülmények változása miatt szinte állandóan változik: hol kisebb, hol nagyobb mértékben; egy deviza egységért hol több, hol kevesebb forintot kell fizetni, ezért a devizában fennálló tartozásnak, illetve a devizában meghatározott törlesztésnek forintra átszámolt összege az árfolyam változásával együtt módosul. Ez az árfolyamváltozás kockázatot jelent, hiszen ezeket az ingadozásokat nem lehet előre kiszámítani. A kölcsönszerződés VII.2. pontjában és az egyoldalú kötelezettségvállalásról szóló közokirat ezzel egyező tartalmú VII.2. pontjában kijelentették a felperesek, hogy megértették az alperesnek azt a felvilágosítását, amely szerint jelentős árfolyamkockázatuk keletkezhet akkor, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsönösszeget ennek tudatában is igénybe kívánják venni.
- Mindezek a körülmények azt mutatják, hogy a felperesek tisztában voltak a kölcsönügylet kockázataival, ezen kockázatok ismeretében vették fel a kölcsönt és vállalták annak visszafizetését.

Az iratanyagból következően a felperesek alappal nem gondolhatták azt, hogy az árfolyam rájuk nézve kedvezőtlen változása nem következhet be, illetve hogy az árfolyamváltozás terhét nem nekik kellene viselni.

- [16] A jogerős ítélet meghozatalakor (2018. október 11.) már ismert volt az EUB C-51/17. számú ügyben meghozott határozata, amelyből megállapíthatóan az árfolyamkockázati tájékoztatással összefüggésben felállított követelményrendszer szerint a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazása arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak. Az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelnie kell tudnia az ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is.

Az adott esetben a szükséges követelményszintnek megfelelt az alperes tájékoztatása, mivel abból lehetett arra következtetni, hogy a CHF-nek a magyar forinttal szembeni árfolyamalakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit nemcsak csökkentheti, hanem növelheti is, a tájékoztatásból meg lehetett azt állapítani, hogy a változás a felperesek pénzügyi kötelezettségeit jelentősen módosíthatja, fel tudták mérni ennek gazdasági következményeit is, hiszen a felperesek által sem vitatottan olyan nyilatkozatot tettek, hogy az esetleges árfolyamvesztést is figyelembe véve képesek fizetési kötelezettségeik maradéktalan és pontos teljesítésére. A Kúria az alperestől elvárható tájékoztatás tartalmát illetően utal arra is, hogy a 6/2013. PJE jogegységi határozat 3. pontjában már leszögezte: a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által a 2013. május 31-én adott tájékoztatás szerint a 2001-2008 közötti időszakban a pénzügyi intézmények sem láthatták előre a jövőbeni árfolyamváltozásnak sem a mértékét, sem az irányát, és a Magyar Nemzeti Bank stabilitási jelentései sem utaltak jelentős árfolyamváltozásra.

Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezés világos és érthető, ebből következően nem tisztességtelen, azaz a szerződéses rendelkezés, illetve a szerződés nem semmis, emiatt sem indokolt a felperesek elleni végrehajtás megszüntetése.

- [17] A Kúria az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésében meghatározott feladatának ellátása, a bíróságok jogalkalmazásának elősegítése körében jogegységi határozatokat hoz (Bszí. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §). A Bszí. 32. § (1) bekezdés a) pontja alapján a joggyakorlat továbbfejlesztése, illetve az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben meghozott jogegységi határozat - a 42. § (1) bekezdése szerint - a közzététel napjától a bíróságokra kötelező. A Kúria perben alkalmazott polgári jogegységi határozatai ugyan az ügyletkötést követően születtek az ilyen jellegű szerződések érvénytelensége körüli vita lezárásaként, a jogegységi határozat azonban nem jogszabály, ebből eredően nincs hatályba lépése, és így esetében a visszaható hatály kérdése sem merülhet fel. A jogegységi határozat ugyanis egy iránymutatás arra, hogy az adott jogszabályt a bíróságoknak milyen módon kell, illetve kellett volna korábban is értelmezniük (Gfv.VII.30.101/2014/15., Pfv.VI.21.286/2007/4., BH2016.83.).

- [18] A felülvizsgálati kérelemben megjelölt C-118/17. számú ítélete 64. pontjában az EUB úgy foglalt állást, hogy az irányelvvel nem ellentétes, ha valamely tagállam legfelsőbb bírósága az irányelv végrehajtásának részletes szabályait illetően - az egységes jogértelmezés érdekében - kötelező határozatokat hoz, amennyiben e határozatok nem képezik akadályát annak, hogy a hatáskörrel rendelkező bíróság az irányelvbe foglalt szabályok teljes érvényesülését biztosítsa és a fogyasztó

jogainak védelme érdekében hatékony jogorvoslatot nyújtson. Az adott ügyben iránymutató polgári jogegységi határozatok nem akadályozzák sem az irányelv szabályainak érvényesülését, sem a felperesek jogvédelmét, ezért a felülvizsgálati érvelés nem helytálló. A felperesek okfejtése ellentmondásos is, mivel sérelmezik ugyan a jogegységi határozatok alkalmazását, más tekintetben viszont a 2/2014. PJE jogegységi határozat figyelembevételét kéri.

- [19] A Pp. 272. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

Az 1/2016. (II.15.) PK. vélemény 3. pontjában foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt konkrétan megjelöli a megsértett jogszabályhelyet, másrészt pedig tartalmilag is körülírja a hivatkozott jogszabálysértést, kifejti az arra vonatkozó jogi álláspontját, ismerteti a jogszabálysértésre való hivatkozás indokait.

Az adott esetben a felperesek felülvizsgálati kérelme a szerződés létre nem jötte, az I.4., VIII.12., VIII.13-15. pontok tisztességtelensége vonatkozásában a jogszabályi követelménynek a [19] pontban írtaknak nem felelt meg, nem nevesítették ugyanis a megsértett jogszabályhelyet és hivatkozásuk indokait sem fejtették ki, így a Kúria ezeket a kérdéseket érdemben nem vizsgálhatta.

- [20] Mindezekre figyelemmel a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján - további indokok megjelölésével - hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [21] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes felpereseket az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amely költség alperes képviselőjét ellátó jogi képviselő ügyvédi munkadíjának összege. A munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel állapította meg a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban.

- [22] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperesek részleges személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetéséről, továbbá a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 59.§ (1) bekezdése és a 74.§ (3) bekezdése szerint irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 14. §-a alapján rendelkezett.

- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. november 20.

. Mocsár Attila Zsolt s.k. a tanács elnöke, dr. Szabolcsi-Varga Krisztina s.k. előadó bíró,
Harter Mária s.k. bíró

Dr.

A kiadmány hitelül:

BB

bíróági ügyintéző